



Redactie:

Dr. F.W. Schmidt
De Ketting 25
8251 LD Dronten

Reacties:

f.schmidt@wxs.nl

© dr. f.w. schmidt

In dit nummer:

Een begrafenisrekening	1
De Volksbond	1
Berent Pipardus	2
Markante jaartallen: 1252	2

Een begrafenisrekening uit 1779

In 1779
overleed

convooiemeester

Grevenstein. Van zijn begrafenis is de rekening bewaard gebleven. Omdat het een mooi inzicht geeft in de toenmalige begrafenisgebruiken volgt hieronder een overzicht van de kosten.

Aan bij het kisten genuttigde drank :1 gulden en 11 stuivers. Daarbij aan beschuit en kaas besteed: 17 stuivers. Betaald: aan de uitkleders 3 gulden, aan de aansprekers 5 gulden en 1 stuiver en aan de zestien dragers 16 gulden. Aan de kerk schuldig: 12 gulden .

Rekening voor de kist 20 gulden + 3 gulden en 12 stuivers voor de zes hengsels. Voor het laken op de kist 6 gulden betaald. Uitgegeven aan rouwkleiding voor de weduwe 21 gulden en 15 stuivers .

Ook de kosten voor de begrafenis zelf waren niet gering. Zo ontvingen de schenkers 2 gulden en werd aan wijn, pijp en tabak in totaal 42 gulden en 8 stuivers uitgegeven. Aan kaas en brood werd 1 gulden en 18 stuivers besteed en aan krakelingen in totaal 12 stuivers.

Tenslotte ontving Arnold Smals, de aanzegger, nog

3 gulden en 12 stuivers voor zijn diensten. Hiertoe werd ook "het gaan voor 't lijk" gerekend.

In totaal kostte de begrafenis van de voormalige convooiemeester zo'n 127 gulden. Wanneer we bedenken dat een doorsnee inkomen van losse werkkrachten tussen de 200 en 300 gulden lag, wordt duidelijk dat deze begrafenis nogal kostbaar is geweest.

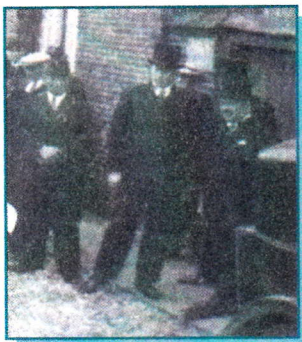


De Volksbond in de crisisjaren

In de crisisjaren was er één vereniging, die zich het lot van de jongere werkloze aantrok. De Hasselter afdeling van de Volksbond, oorspronkelijk opgericht om het drankmisbruik te bestrijden, ontfermde zich over deze groep jongeren. Naast het bevorderen van lichamelijk oefening, organiseerde de bond ook cursussen. In de crisisjaren was het deze instelling die

met behulp van een aantal projecten de verveling onder de werkloze jongeren probeerde tegen te gaan. In 1932 diende het bestuur ervan een verzoek bij het gemeentebestuur in om een groep werkloze jongeren het sportterrein te laten omrasteren. De Raad ging hiermee maar wat graag akkoord. Vanwege deze nieuwe taak werd de jaarlijkse subsidie verhoogd. De zorg en het optreden van de Volksbond pasten prima in de visie van het College, om een niet direct

activerende rol te vervullen, maar zich te beperken tot de indirecte rol van subsidieverstrekker. Dat bleek ook wel toen begin jaren dertig er een roep om een zwembad ontstond. B. en W. wilden dit overlaten aan een initiatief vanuit de burgerij. Zelf wilden ze het voortouw niet nemen. Ook niet toen in 1934 het raadslid Van de Berg de aanleg van het zwembad in de vorm van een werkverschaffingsproject wilde laten uitvoeren. Argumenten als hy-



Dr. Rappard [figuur geheel rechts]

De Volksbond

giene en veiligheid van de jeugd konden het College niet vermurwen. Pas in 1937 werd met het voorstel van Van de Berg weer iets gedaan. Het zwembad werd als een mogelijk werkverschaffingsproject aangemerkt. Een jaar later kreeg het plan van de Volksbond de nodige steun en in april 1939 werd met de bouw begonnen. Aan het eind van de zomer van dat jaar waren de plannen eindelijk uitgevoerd. In augustus kon de aan het Zwartewater nabij de haven de Beer gelegen zwemgelegenheid geopend worden. De gemeente had het er naar toe leidende pad aangelegd. Aan een tien jaar durend debat was daarmee een einde gekomen.

De Volksbond trok ook bij andere projecten het initiatief naar zich toe. Eind 1934 werd voorgesteld om de jeugd een kleedkamer voor de voetbalvereniging Olympia '28 te laten bouwen. De gemeente was wederom bereid een deel van de kosten op zich te nemen. Onder muziek van Hasselt's Fanfare kon burgemeester Royer het jaar daarop het gebouw op plechtige wijze openen. Daarbij prees hij het bestuur van de Volksbond en de voorzitter ervan Dr. Rappard in het bijzonder.

Dr. Van Rappard was de belangrijkste drijvende kracht achter de Volksbond. Bij zijn vertrek werd hij niet alleen geroemd als medicus, maar ook als organisator van activiteiten voor de jeugd, werd hij gewaardeerd voor zijn bemoeienis met de sport en voor zijn inzet voor de bestrijding van de werkloosheid. Zelf was hij een verwoed voetballiefhebber. Hoe geliefd hij was, mag wel worden opgemaakt uit het feit dat men hem op de meest eervolle wijze ontslag verleende. Zijn mildheid, weldadigheid en hulpvaardigheid kenmerkten hem. Zijn vertrek liet niet alleen in de Volksbond, maar ook in de gehele gemeenschap een leegte achter.

Zoals gezegd zette de Volksbond zich ook in voor de kennisontwikkeling van de jeugd. Daarbij ging het met name om praktisch gerichte cursussen. De Volksbond had daar al eerder ervaring mee opgedaan, want de bond beheerde ook de avondvaktekenschool. Midden 1933 begon de bond het opzetten van een lascursus voor jeugdwerklozen. Gemeente en rijk droegen elk een deel van de kosten. In 1935 werd voor een grootscheepse aanpak gekozen. Gesterkt door de opvatting dat langdurige jeugdwerkloosheid zou leiden tot demoralisatie, legde het be-

stuur de Raad een 2.000 gulden kosten project voor. Daarmee wilde men timmer-, metaal- en modelbouw cursussen organiseren. Gelijktijdig wilde men enkele kleine werkgelegenheidsprojecten opstarten. Bij dit laatste onderdeel wilde men de werkende jongere een zakgeld van f 1,25 toekennen. Het geheel zou worden afgesloten met het vertonen van enige bedrijfsfilms. Ondanks het forse bedrag dat ermee gemoeid was, ging de Raad akkoord met de aanvraag. Ook de culturele vorming van de jeugd werd door de Volksbond ter hand genomen.

Na 1935 wordt de bond nog maar weinig genoemd als het om de bestrijding van de jeugdwerkloosheid ging. Had het bestuur bij de jongeren inderdaad te weinig respons ontmoet, zoals raadslid Van de Berg bij de bespreking van het "Grote Plan" voorspeld had, of kwam het door het vertrek van de voorzitter? Feit is dat deze instelling op het meest kritische moment de zorg voor een kwetsbare groep op zich heeft willen nemen.

Dr. Van Rappard, een arts die oog had voor de jeugd.

Meer weten !

Kijk op:

[Http://home.planet.nl/~schmi015](http://home.planet.nl/~schmi015)

of

[Http://members1.chello.nl/~f.w.schmidt](http://members1.chello.nl/~f.w.schmidt)

Markante jaartallen: 1370

In 1370 werd de stad Hasselt als één van de ondertekenaars van de Vrede van Stralsund genoemd.

De eraan vooraf gaande oorlog was er één die de Hanze met de toenmalige koning van Denemarken heeft gevoerd.

Afgaande op deze vermelding krijgt men de indruk dat de stad een echte Hanzestad was.

Toch kunnen daar vraagtekens bij worden gezet. In de eerste plaats was Hasselt geen principaalstad, maar een bijstad van Deventer. Zij het dat de stad wel behoorde tot de belangrijkste bijsteden van Overijssel.

Eveneens treffen we maar weinig bewijzen aan van scheepvaart richting Oostzee. Waarschijnlijk berustte het lidmaatschap dan ook meer op de contacten met het Duitse achterland.

*Hanzestad
Hanzestad*